

פרשת ויקרא

<u>שלמים</u>	ציווי הקרבנות	(1)
שלמים מבקר	<u>עולה</u>	
שלמים מכבשים	עולת בקר	(2)
שלמים מעזים	עולת צאן	(3)
איסור תִּלְבַּד ודם	עולת עוף	(4)
<u>חטאת</u>	<u>מנחה</u>	
חטאת כה"ג	מנחת סולת	(5)
חטאת הקהל	מנחת חלות	(6)
חטאת נשיא	מנחת ריקיין	(7)
חטאת יחיד	מנחת מחבת	(8)
חטאת עולה ויורד -	מנחת מרחשת	(9)
שְׁטִי"ב-	דיני המנחה	(10)
<u>אשם</u>	איסור שאור ודבש	(11)
אשם מעילות	קרבן ראשית מותר	(12)
אשם תלוי	מלח על כל קרבן	(13)
אשם גזלות	קרבן עומר	(14)

פרשת צו

- (1) **תורת העולה** : הקטרתה כל הלילה.
- (2) תרומת הדשן
- (3) הוצאת הדשן
- (4) אש על המזבח
- (5) **תורת המנחה**
- (6) מנחת חביתין ומנחת חינוך
- (7) כל מנחת כהן תקטר כליל
- (8) **תורת החטאת**
- (9) **תורת האשם**
- (10) עור העולה למשמר
- (11) כל המנחה לבית אב
- (12) **תורת השלמים** : א. שלמי תודה ב. שלמי נדר ונדבה
- (13) איסור חֶלֶב
- (14) איסור דם
- (15) דיני תנופה
- שבעת ימי המילואים**
- (16) משה כונס לפא"מ
- (17) מטביל ומלביש את אהרון
- (18) משיחת המשכן וכליו
- (19) משיחת המזבח והכיור
- (20) משיחת אהרון
- (21) (הטבלת) והלבשת בני אהרון
- (22) פר החטאת
- (23) איל העולה
- (24) איל המילואים - (סל המצות)
- (25) שבו פתח אוהל מועד שבעת ימים

פרשת שמיני

	(1)	ציווי קרבנות אהרון ובניי	
	(2)	קרבנות אהרון : חטאת ועולה	
	(3)	קרבנות בניי : חטאת, עולה, שלמים ומנחה	
	(4)	ברכת אהרון	
	(5)	ברכת משה ואהרן	
	(6)	כבוד ה', אש על המזבח	
	(7)	וירונו ויפלו על פניהם	
	(8)	מות נדב ואביהוא	
	(9)	איסור אבלות לאהרן ובניו.	
	(10)	איסור יין ושכר לכהן	
	(11)	ציווי אכילת מנחת היום	
	(12)	ציווי אכילת שלמי היום	
	(13)	קצף משה ותשובת אהרון	
		מאכל טהור לעם קדוש	
	(14)	בהמה טהורה	
	(15)	דגים טהורים	
	(16)	דגים טמאים	
	(17)	עופות טמאים	
	(18)	שרץ העוף הטמא	
	(19)	שרץ העוף הטהור	
	(20)	טומאת מגע ומשא	
(25)		טומאת בהמה טהורה	(21)
(26)		שרץ הארץ.	(22)
(27)		והייתם קדושים.	(23)
		טומאת אוכלים	(24)
		טהרת מעיין	

פרשת תזריע

תורת היולדת

1. יולדת זכר
2. ברית מילה
3. ימי טהרה לזכר
4. יולדת נקבה
5. ימי טהרה לנקבה
6. קרבנות היולדת
7. קרבנות יולדת עניה.

צרעת הגוף

8. צרעת עור הבשר
9. צרעת השחין
10. צרעת המכוה
11. צרעת הנתק
12. צרעת הקרחת
13. צרעת הגבחת
14. הנהגת הצרוע
15. צרעת הבגד.

פרשת מצורע

טהרת המצורע

1. ראיית הכהן
2. לקיחה למטהר
3. טהרה ביום הראשון.
4. טהרה ביום השביעי.
5. טהרה ביום השמיני.
6. טהרת מצורע דל.
7. צרעת הבית .
8. טהרת הבית.
9. תורת הזב. (ראיות)
10. טהרת הזב.
11. תורת שכבת זרע
12. תורת הנדה
13. טהרת הנדה
14. תורת הזבה (ימים)
15. טהרת הזבה

פרשת אחרי מות

עבודת יום הכיפורים

1. איסור ביאה לקה"ק.
2. קרבנות כה"ג - חטאת עולה
3. טבילה בגדי לבן
4. קרבנות בני"י - חטאת עולה
5. וידוי ראשון
6. גורלות
7. וידוי שני.
8. שחיטת פרו
9. עבודת הקטורת בקה"ק.
10. כפרת טומאת מקדש וקדשיו: שחיטת השעיר, הזאת דם הפר והשעיר בקה"ק ובקודש.
11. כפרת מזבח הקטורת: ערוב דמים, דם על קרנותיו, הזאה על גגו.
12. עבודת השעיר החי. א. וידוי שלישי ב. שילוח
13. טבילה. בגדי זהב
14. עולתו
15. עולת העם
16. הקטרת אימורי חטאת
17. הוצאת כף ומחתה
18. שריפת פר ושעיר
19. חוקת עולם
20. כפרת היום
21. שחוטני חוץ. א. איסור שחיטה חוץ לעזרה
22. איסור אכילת דם.
23. מצות כיסוי דם.
24. טומאת נבלה וטרפה.
25. אזהרה על העריות. ב. איסור העלאת חלב חוץ לעזרה

פרשת קדושים

21. איסור לכשף ע"י נחש ועוֹנָה. 22. איסור לגלח את פאת הראש. 23. איסור שריטה וכתובת קעקע. 24. איסור לחלל את הבת. 25. שמירת שבת. 26. מורא מקדש. 27. אזהרה לא לעשות מעשה אוב וידעוני. 28. מצות קימה לפני שיבה וזקן. 29. איסור הונאת גר. 30. מצות אהבת הגר. 31. מידות ומשקלות. 32. עונש המעביר בנו למולך. 33. עונש העושה מעשה אוב או ידעוני – כרת. 34. עונש המקלל אביו או אמו. 35. עונש על העריות. 36. שמירת המצוות וירושת הארץ. 37. עונש העושה מעשה אוב או ידעוני – סקילה.	1. הבטחה וציווי קדושים תהיו. 2. מורא אב ואם. 3. שמירת שבת. 4. איסור עבודה זרה. 5. דיני נותר שלמים. 6. מתנות לעניים מהשדה והכרם. 7. זהירות בממון חברו. 8. לא לקלל ולא להכשיל עוור. 9. הזהרה לדיינים לשפוט בצדק. 10. איסור רכילות. 11. לא תעמוד על דם רעך. 12. איסור לשנוא שום אדם מישראל. 13. מצות תוכחה. 14. איסור להלבין פני אדם מישראל. 15. איסור נקימה ונטירה. 16. מצוה לאהוב כל אדם מישראל. 17. כלאי בהמה, שדה ובגד. 18. דיני שפחה נחרפת. 19. דיני ערלה. 20. איסור לאכול על הדם.

פרשת אמור

1. מצוות לכהן פשוט : א. טומאה ב. נישואים
2. מצוות לכה"ג : א. טומאה ב. נישואים
3. דין כהן בעל מום
4. דין אכילת קדשים ותרומה לכהן טמא
5. דין אכילת תרומה לזרים
6. דין מום בקרבן
7. דיני קרבן נוספים
8. איסור חילול ה'
9. מצוות קידוש ה'
- פרשת המועדות**
10. שבת
11. פסח
12. מנחת העומר
13. ספירת העומר
14. שבועות
15. פאה לקט
16. ראש השנה
17. יום הכפורים
18. סוכות
19. שמיני עצרת
20. ארבעת המינים
21. אור המנורה
22. לחם הפנים
23. פרשת המקלל
24. דיני רוצח, מזיק וחובל

פרשת בהר

1. שמיטה
2. יובל
3. הונאת ממון
4. הונאת דברים
5. ברכות על שמיטה ויובל
6. איסור מכירת הארץ לצמיתות
7. יובל נוהג בארץ ישראל
8. גאולת אחוזה
9. גאולת בית בעיר חומה
10. גאולת בתי החצר
11. בתי ערי לוויים
12. שדות ערי לוויים
13. להחיות אח, גר ותושב
14. איסור ריבית
15. עבד עברי
16. עבד כנעני
17. עברי הנמכר לנוכרי
18. איסור עבודה זרה
19. שמירת שבת ומורא מקדש

פרשת בחוקותי

1. הברכות לעם ישראל אם ישמרו את מצוות ה'
2. התוכחה אם עם ישראל יעברו על מצוות ה'
3. ערכי נפשות
4. הקדש בהמת קרבן תמימה
5. דין תמורת קרבן שהוקדש
6. הקדש בהמת קרבן שנפל בה מום
7. הקדש בית
8. הקדש שדה אחוזה
9. הקדש שדה מקנה
10. ערך השקל
11. הקדש בכור
12. הקדש בהמה טמאה
13. דיני חרם
14. חרם אדם היוצא ליהרג
15. מעשר שני ופדיונו
16. מעשר בהמה
17. תמורת מעשר בהמה

שלבי הקרבנות בחומש ויקרא

1. קרבן עולת בהמה

2. קרבן עולת העוף

א. הבאה ב. מליקה – על גבי המזבח (מבדיל) ג. מיצוי (ראש וגוף) ד. מליחה והקטרת הראש ה. מוראה ו. שיסוע (לא מבדיל) ז. הולכה ח. מליחה ט. הקטרה	ח. הפשטה ט. ניתוח י. רחיצה יא. הולכה יב. מליחה יג. הקטרה יד. הולכה טו. מליחה טז. הקטרה

3. קרבן מנחת סולת

4. קרבן שלמים

ט. ניתוח (איי חו"ש) י. תנופה (איי חו"ש) יא. הולכה יב. מליחה יג. הקטרה יד. אכילה טו. הולכה טז. מליחה טז. הקטרה טז. אכילה טז. שפיכה טז. הפשטה	ז. קמיצה ח. נתינה (כלי שרת) ט. לבונה י. הולכה יא. מליחה יב. הקטרה יג. אכילת כהנים

5. קרבן חטאת פנימית**6. קרבן חטאת חיצונית**

א. הבאה	א. הבאה
ב. סמיכה	ב. סמיכה
ג. שחיטה	ג. שחיטה
ד. קבלה	ד. קבלה (ע"י כה"ג)
ה. הולכה (ע"ג המזבח)	ה. הולכה (ע"י כה"ג)
ו. נתינה - (על קרנות מזבח חיצון)	ו. הזאה - (ע"י כה"ג כנגד הפרוכת)
ז. שפיכה	ז. נתינה - (ע"י כה"ג על קרנות מזבח הקטורת)
ח. הפשטה	ח. שפיכה - (ע"י כה"ג על יסוד מערבי)
ט. ניתוח (אימורים)	ט. ניתוח (אימורים)
י. הולכה	י. הולכה
יא. מליחה	יא. מליחה
יב. הקטרה	יב. הקטרה
יג. אכילת כהנים.	יג. שריפה

7. קרבן חטאת העוף**8. קרבן אשם**

א. הבאה	א. הבאה
ב. מליקה - (לא מבדיל)	ב. סמיכה
ג. הזאה	ג. שחיטה
ד. מיצוי	ד. קבלה
ה. אכילת כהנים	ה. הולכה
	ו. זריקה
	ז. שפיכה
	ח. הפשטה
	ט. ניתוח (אימורים)
	י. הולכה
	יא. מליחה
	יב. הקטרה
	יג. אכילת כהנים

תאריכים מיציאת מצרים ועד השראת השכינה במשכן:

- א. יציאת מצרים: טו' ניסן.
 ב. קריעת ים סוף: כא' ניסן.
 ג. מתן תורה: ו' סיון.
 ד. עליית משה רבינו לקבל לוחות ראשונים: ז' סיון עד יז' תמוז.
 ה. חטא העגל ירידת משה ושבירת הלוחות: יז' תמוז.
 ו. עליית משה בפעם השניה לכפר: י"ט תמוז עד כ"ט אב.
 ז. עליית משה בפעם השלישית לכפר: א' אלול עד י' תשרי.
 ח. ה' סולח לבנ"י ומשה יורד עם לוחות שניים: י" תשרי.
 ט. עשיית המשכן: שבעת ימי המילואים: מכג' אדר עד כט' אדר.
 יא. השראת השכינה: ר"ח ניסן.

פרשת אחרי – מות

א. עבודת הכהן הגדול ביוה"כ

1. **הסבר:** "כי בענן אראה על הכפורת" לפי הפשט ולפי הדרש.
ת': פשט - ה' מתגלה באהל מועד בעמוד הענן.
דרש - מותר להראות לפני ה' ביוה"כ בענן הקטורת.
2. **מהם קרבנות הכה"ג ומהם קרבנות בני"י המיוחדים ליוה"כ?**
ת': כה"ג: פר לחטאת ואיל לעולה.
בני"י: 2 שעירים לחטאת ואיל לעולה.
3. **באלו בגדים עובד הכה"ג את העבודות המיוחדות ליוה"כ?**
ת': 4 בגדי לבן.
4. **הסבר מהו וידוי ראשון?**
ת': הכה"ג סומך ידיו על ראש פרו ומתוודה על עצמו ועל ביתו (זו אשתו).
5. **מהו נוסח הוידוי הראשון?**
ת': "אנא ה', חטאתי פשעתי עויתי לפניך אני וביתי אנא ה', כפר נא לחטאים לעוונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך אני וביתי ככתוב בתורת משה עבדך לאמר: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה', תטהרו"
6. **הסבר מהם הגורלות?**
ת': הכה"ג לוקח את שני השעירים טורף בקלפי אחד לה' ואחד לעזאזל.
7. **הסבר מהו וידוי שני?**
ת': הכה"ג סומך ידיו על ראש פרו ומתוודה על עצמו ועל אחיו הכהנים.
8. **הסבר מהי עבודת הקטורת?**
ת': א. הכה"ג לוקח גחלים מע"ג המזבח החיצון במחתה וקטורת בכף.
ב. הכה"ג מניח את הקטורת ע"ג הגחלים בקה"ק.
ג. הכה"ג יוצא לקודש ושם מתפלל - תפילה קצרה).

9. מהי התפילה הקצרה שהיה מתפלל הכה"ג בקודש?

ת': "יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו שאם תהיה שנה זו שחונה, תהא גשומה, ולא יסור שבט מבית יהודה, ולא יהיו עמך בית ישראל צריכים זה לזה לפרנסה, ולא תכנס לפניך תפילת עוברי דרכים".

10. מהם השלבים של כפרת טומאת מקדש וקדשיו?

ת': א. הזאת דם הפר כנגד הארון.

ב. שחיטת השעיר.

ג. הזאת דם השעיר כנגד הארון.

ד. הזאת דם הפר כנגד הפרוכת.

ה. הזאת דם השעיר כנגד הפרוכת.

11. על מה מכפר הזאת הדם של טומאת מקדש וקדשיו?

ת': על כניסת בניי למקדש בשוגג או במזיד, כשהם טמאים.

12. מהו כפרת מזבח הקטורת?

ת': א. ערוב דם הפר ודם השעיר.

ב. נתינת דם על קרנות המזבח.

ג. הזאה על גג המזבח.

13. מהי עבודת השעיר החי?

ת': א. וידוי שלישי על עוונות בניי.

ב. שילוח השעיר לארץ גזרה.

14. הסבר מהו וידוי שלישי?

ת': הכה"ג סומך ידיו על ראש השעיר ומתודה על עוונות עם ישראל.

15. מהם השלבים של עבודת הכה"ג ביוה"כ?

ת': א. טבילה, בגדי לבן. ט. עבודת שעיר החי.

- ב. וידוי ראשון.
 ג. גורלות.
 ד. וידוי שני.
 ה. שחיטת פרו.
 ו. עבודת הקטורת.
 ז. כפרת טומאת מקדש וקדשיו.
 ח. כפרת מזבח הקטורת.
- י. טבילה, בגדי זהב.
 יא. עולתו ועולת העם.
 יב. הקטרת אימורי חטאת..
 יג. הוצאת כף ומחתה.
 יד. שריפת פר ושעיר.

ב. חוקת עולם

16. הסבר מהו "חוקת עולם":
 ת': דיני יוה"כ וכפרתו יהיו קיימים לכל הדורות.

17. מהם דיני חוקת עולם שלמדנו בפרשה?

- ת': א. בעשור לחודש השביעי.
 ב. עינוי נפש.
 ג. איסור מלאכה.

ג. כפרת היום

18. מהי עקר מחשבתו של הכה"ג ביוה"כ?
 ת': להשיג רחמים על ישראל שיזכו בדין וה' יכפר על בניו.
 19. מהו הפסוק שממנו לומדים שיוה"כ מכפר לעמ"י?
 ת': "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני ה' תטהרו".
 פרשת אחרי מות

ד. שחוטי חוץ - חולין ומוקדשים

20. אדם מישראל בתקופת המדבר שרצה לאכול בשר חולין מה עליו לעשות?
 ת': עליו להביאו כקרבן שלמים.
 21. מדוע על ישראל לנהוג כך?
 ת': כדי שיתרחקו מהזביחה לשעירים.

22. מה דינו של אדם שהקדיש קרבן לה' כגון עולה או חטאת והקריבו מחוץ למשכן?
ת': חייב כרת.

ה. איסור אכילת דם

23. מאלו בעלי חיים אסור לאכול דם?

ת': כל בהמה חיה ועוף.

24. מהו הטעם שאסור לאכול דם?

ת': נפש בעלי החיים הם בדם וניתנו לכפר על האדם על גבי המזבח ולא לאכילה.

25. מהו עונשו של האוכל דם במזיד?

ת': עונשו כרת.

ו. מצות כיסוי הדם

26. אלו בעלי חיים אנו מצווים לכסות את דמם?

ת': רק חיה טהורה ועוף טהור.

27. מהו הטעם שצריך לכסות את דמם?

ת': כי הדם הוא נפש החי וזהו ביזיון להשאירם מוטלים כך על האדמה.

ז. טומאת נבלה וטרפה

28. מה דינו של אדם מישראל שאוכל נבלה או טרפה?

ת': טמא גופו ובגדיו.

פרשת אחרי מות

29. מהי טהרתו של אדם שנטמא מאכילת נבלה או טרפה?

ת': טבילת גופו ובגדיו והערב שמש.

30. הסבר "ונשא עונו" בקשר לטומאת נבלה וטרפה:

ת': אדם שנטמא מנבלה או טרפה אסור לו להכנס למקדש או לאכול קודש, ואם עשה כך - חייב כרת.

ח. אזהרה על העריות

31. מדוע בהזרה על העריות התורה מזכירה את מצרים וכנען?

ת': כיון שאומות אלו היו שטופים בעריות, עמ"י יצאו ממצרים ובאים לארץ כנען וע"כ עליהם להזהר במיוחד מעמים אלו.

32. הסבר "איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה...":

ת': איסור עריות אינו רק בשכיבה כדרך של בעל ואישה כי אם גם קרבה כגון חיבוק ונישוק. (חוץ מאביו ואמו).

33. הסבר "כלתך":

ת': אשת בנך

34. מהי עבודת המולך?

ת': סוג של ע"ז ששמה מולך שבו האב מעביר את בנו באש.

35. מהו עונשם של הנטמאים בעריות ושאר תועבה וטומאה?

ת': הארץ מקיאה אותם מקרבה.

פרשת קדושים

פרשת קדושים

א. הבטחה וציווי "קדושים תהיו"

1. מדוע התורה מדגישה כאן שפרשה זאת נאמרה לכל עדת בני ישראל?
ת': להודיע שהמעלה של "קדושים תהיו" שייכת לכל חלקי האומה.
2. מהם שתי ההבנות באמירה "קדושים תהיו"?
ת': א. ציווי ב. הבטחה.

ב. מורא אב ואם

3. הסבר מהו כיבוד אב ואם?
ת': דואג לכל צרכי אביו ואמו כגון: מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא.
4. הסבר מהו מורא אב ואם?
ת': שיזהר וירא מהם כגון: לא ישב במקומו, לא ידבר במקומו, לא יסתור דבריו, לא יקרא לו בשמו ...
5. מדוע התורה במצוות כיבוד הקדימה את האב לאם?
ת': כיון, שהילד באופן טבעי, מכבד יותר את אמו ע"כ התורה רצתה להשוות ביניהם.
6. מדוע התורה במצוות מורא הקדימה את האם לאב?
ת': כיון, שבאופן טבעי, הילד ירא יותר מאביו ע"כ התורה רצתה להשוות בין האב לאם.

ג. שמירת שבת

7. מדוע התורה צרפה את ציווי שמירת שבת למצוות מורא אב ואם?
ת': ללמדך שאעפ"י שאדם חייב במורא אב ואם מ"מ אם אמרו לו לעבור על אחת ממצוות ה' כגון לחלל שבת אסור לו לשמוע להם.

ד. איסור עבודה זרה

8. הסבר: "אל תפנו אל האלילים"
ת': אסור לפנות ולרצות בע"ז אפילו במחשבה בלב, בראיה או בדיבור.

פרשת קדושים

9. הסבר: "ואלהי מסכה לא תעשו לכם"
ת': אסור לעשות ע"ז גם אם הוא לא עובד אותה כגון שעושה אותה לגוי.

ה. דיני נותר שלמים

10. הסבר: "וכי תזבח זבח שלמים לה' לרצונכם תזבחוהו":

ת': כשזבח זבח שלמים לה' שתהיה עבודתנו לרצון לפני ה' שנקריבו לפי כל הדינים שצווה אותנו.

11. למשך כמה זמן נאכל קרבן שלמים?

ת': ליומיים.

12. מה דינם של חלקי קרבן שנותרו ליום השלישי?

ת': באש ישרפו.

13. מה דינו של האוכל נותר במזיד?

ת': דינו כרת.

14. מה ההבדל בין נותר לפיגול?

ת': נותר: חלקי קרבן שעבר זמן הקטרתם או אכילתם.

פיגול: קרבן שהכהן חשב בזמן אחת מ 4 עבודות - שחיטה, קבלה, הולכה וזריקה - מחשבה פסולה של חוץ זמנו.

ו. מתנות לעניים מהשדה והכרם

15. הסבר: פאה, לקט, עוללות, פרט:

פאה: הבעלים של השדה משאירים חלק מהתבואה בקצה השדה.

לקט: הבעלים של השדה משאירים בשדה את מה שנפל בשעת הקציר מתוך המגל או היד. (אחת או שתיים).

עוללות: עולל הוא אשכול שאין לו כתף ואין לו נטף והוא כעולל (תינוק).

אשכול כזה, על בעל הבית להשאירו לעניים.

פרט: אם גרגיר אחד או שניים נשרו מן האשכול בזמן הבציר, על הבעלים להשאירם לעניים.

פרשת קדושים

ז. זהירות בממון חברו

16. על איזו גניבה מדובר בפרשתנו?

ת': על גונב ממון חברו.

17. מה הקשר בין גנבה, הכחשה, שקר ושבועת שקר?

ת': אם גנבת סופך להכחיש את הגניבה אחר כך תשקר על כך וסופך גם להשבע על כך שבועת שקר.

18. הסבר: "לא תעשוק את רעך"

ת': אל תקח את ממון חברך שלא כדין.

19. מה ההבדל בין גנב לגזלן?

ת': גנב הוא הגונב את חברו בלא שירגיש בכך.

גזלן הוא הגוזל את חברו בכוח ובאופן גלוי.

20. הסבר: "לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר".

ת': אסור לבעל הבית להשאיר אצלו את המשכורת של פועל יום למשך הלילה אלא ישלם לו מיד עם סיום עבודתו.

ח. לא לקלל ולא להכשיל עוור

21. הסבר: "לא תקלל חרש".

ת': אסור לקלל חרש אעפ"י שאינו שומע וכל שכן שאסור לקלל שום אדם מישראל.

22. מה כוונת הפסוק: "ולפני עוור לא תתן מכשול"?

ת': הכוונה היא שאסור להכשיל וליעץ עצה רעה לאדם מישראל שהוא עוור דהיינו שאינו מבין את טעותו.

23. מדוע באיסור "ולפני עוור לא תתן מכשול" נאמר: "ויראת מאלהיך"?

ת': כי יכול אדם לטעון שהוא התכוון לטובה, ורק ה' יודע מחשבות ליבו של אדם.

ט. הזהרה לדיינים לשפוט בצדק

24. כיצד על הדיין לנהוג כשבא לפניו בעל דין עני או בעל דין גדול?

ת': תמיד על הדיין לשפוט צדק ולאמר את האמת גם אם העני יתחייב וגם אם הגדול יתבייש.

פרשת קדושים

י. איסור רכילות

25. הסבר: "לא תלך רכיל בעמך".

ת': אסור לאדם להעביר לאנשים רבים דברי לשון הרע על חברו כמו רוכל שמעביר לאנשים רבים את סחורתו.

יא. אסור להמנע מלהציל את חברו

26. **הסבר:** "לא תעמוד על דם רעד".

ת': אסור לאדם מישראל לעמוד כשרואה שדם חברו נשפך דהיינו שהוא רואה את חברו בסכנה כגון טובע בנהר או מותקף ע"י חיה או לסטים והוא יכול להצילו, והוא עומד על מקומו.

27. **הסבר:** "לא תשנא את אחיך בלבבך".

ת': כיון שכל ישראל הם כאיש אחד חברים, ע"כ צריך שתשרור ביניהם אהבה ואחווה ושלוה ורעות, וח"ו לא נשנא שום אדם מישראל.

יג. מצוות תוכחה

28. **מהי מצות תוכחה?**

ת': מצות תוכחה היא: שידבר על ליבו של חברו כשרואה אותו עושה עברה על מנת שיחזור בתשובה.

29. **הסבר:** "ולא תשא עליו חטא" במצות תוכחה.

ת': דהיינו שיוכיחו אבל יזהר לא לביישו ברבים.

יד. איסור נקימה ונטירה

30. **מה ההבדל בין נקימה לנטירה?**

ת': **נקימה:** שראובן אינו מוכן להשאל לשמעון דבר כשם ששמעון לא השאל לו.

נטירה: שראובן מוכן להשאל לשמעון אבל הוא שומר בליבו איבה ואומר לו:

"אני משאל לך ואיני כמותך שלא השאלתני".

פרשת קדושים

טו. מצוה לאהוב כל אדם מישראל

31. **כיצד מקיימים מצות "ואהבתך לרעד כמוך"?**

ת': ע"י כך שנחמול על ממונו וגופו של חברנו ונשתדל להרבות כלפיו דברים טובים כמו שאדם עושה לעצמו ובכך נשמח את בניו של מקום ועל כן אמר ר' עקיבא: "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה".

טז. איסור כלאים

32. מהם איסורי הכלאים המופיעים בפרשתנו?

ת': א. כלאי בהמה

ב. כלאי שדה.

ג. כלאי בגדים.

33. מדוע כהקדמה לפרשת כלאים נאמר "את חוקותי תשמורו"?

ת': כיון שאיסור כלאים הם חוקים, גזרות מלך שאנחנו לא מבינים את טעמן.

34. הסבר מהו איסור הכלאים בבהמה, בשדה ובגד.

ת': בהמה: א. אסור לזווג שתי בהמות (חיה או עוף) ממין שונה.

ב. אסור לעבוד בשתי בהמות ממין שונה.

שדה: אסור לזרוע שני מיני זרעים יחד כגון: חיטה ושעורה.

בגד: אסור ללבוש בגד שעשוי מצמר ופשתים יחד.

יז. דיני שפחה נחרפת

35. מהי שפחה נחרפת?

ת': שפחה כנענית המסורה לעבד עברי.

36. מה על בית הדין לעשות כשאיש זר שוכב עם שפחה נחרפת?

ת': א. אם היא משוחררת - דינה כמו עבריה שהשוכב עמה והשפחה שניהם

חייבים מיתה.

ב. אם אינה משוחררת - אין דינה כמו עבריה ועל כן אינם חייבים

מיתה.

פרשת קדושים

37. מה דינו של מי שבא על (שוכב עם) שפחה נחרפת ומה דינה של השפחה עצמה?

ת': א. השוכב עמה: חייב להביא קרבן אשם.

ב. השפחה הנחרפת: חייבת מלקות.

י.ת. דיני ערלה

38. מה דינם של פירות האילן בשנים הראשונה השניה השלישית הרביעית והחמישית?

ת': בשנים ראשונה שניה ושלישית: פירות אלו אסורים באכילה.

בשנה הרביעית (נטע רבעי): פירות אלו נלקחים לירושלים ושם נאכלים בקדושה

ובטהרה, או נפדים בכסף ובכסף קונים קרבנות שלמים

ושאר מאכלים שנאכלים בירושלים.

בשנה החמישית: פירות האילן מותרים באכילה.

39. מה הטעם לדיני נטע רבעי?

ת': אדם מישראל צריך להודות לה' על הברכה שהוא נתן לו בפירות האילן ועל כן עליו

להביא את הפירות המובחרים (בשנה הרביעית) למקום אשר ה' בחר ולאכלם שם

מתוך שבח והודיה.

40. מה הברכה שהתורה הבטיחה לנו אם נקיים את דיני ערלה?

ת': שה' ישלח את ברכתו בתבואתנו.

י.ט. איסור לאכול על הדם

41. הסבר: "לא תאכלו על הדם":

ת': אסור לאכול בעל חיים כל זמן שדמו בקרבו אלא עלינו לשחטו ולהוציא את דמו

לפני שאוכלים אותו.

כ. אסור לכשף ע"י נחש ועונה:

42. תן דוגמא לאיסור לא תנחשו ולאיסור לא תעוננו.

ת': לא תנחשו: אדם קובע לעשות מעשים על פי ניחוש כגון פיתו נפלה מפיו וזה סימן

רע.

לא תעוננו: עונה פלונית, זמן פלוני, יפה להתחיל במלאכה.

פרשת קדושים

כא. איסור לגלח פאת הראש

43. מדוע התורה צוותה אותנו לא להקיף את פאת הראש ולא להשחית את פאת הזקן?

ת': על מנת שנתרחק ממנהגי הגויים ולא נלמד ממעשיהם.

כב. איסור שריטה וכתובת קעקע.

44. מדוע התורה אסרה לנו לשרוט ולקעקע את בשרנו?

ת': כי זה מנהג רע של הגויים שאינם מאמינים בעולם הבא.

כג. איסור לחלל את הבת

45. מהי כוונת התורה בציווי: "אל תחלל את בתך להזנותה"?

ת': כוונת התורה היא לאבא שמוסר את בתו לאדם שישכב עמה בלא חתונה.

כד. שמירת שבת

46. מדוע התורה צרפה את שמירת שבת למורא מקדש באותו פסוק?

ת': ללמדנו שאעפ"י שיש מצוה לבנות בית לה' ולהיות ירא ממנו מ"מ אסור לחלל שבת ע"מ לבנות את בית המקדש.

כה. מורא מקדש

47. מהו מורא מקדש?

ת': אסור להקל ראשו כנגד המקדש ולהכנס להר הבית במקלו, מנעלו, פונדתו ובאבק שעל רגליו.

כו. איסור פניה לאוב וידעוני

48. מהו אוב וידעוני?

ת': אוב: מכשף המדבר מתוך בית השחי.

ידעוני: מכשף שמכניס עצם לפיו ומוציא קולות מתוכו.

49. מדוע אסור לפנות אל האובות והידעונים?

ת': כי הם עסוקים בטומאה ואינם תמימים עם ה'.

פרשת קדושים

כז. מצות קימה לפני זקן ושיבה

50. מה ההבדל בין זקן לשיבה?

ת': זקן: זה שקנה חכמה.

שיבה: אדם מאוד מבוגר.

51. למה בציווי של קימה לפני זקן ושיבה נאמר "ויראת מאלוקיך"?

ת': כי דבר זה מסור לליבו של האדם ורק בוראו מכיר בזה.

כח. איסור להונות גר

52. הסבר מהו האיסור לא להונות גר?

ת': לא לצער גר בדברים כגון להזכיר לו שהוא היה עובד ע"ז.

כט. מצות אהבת הגר

53. מדוע התורה מדגישה שיש לאהוב את הגר?

ת': כיון שאנחנו בעצמנו היינו גרים במצרים ואנחנו מבינים את סבלו של הגר.

ל. מידות ומשקלות

54. הסבר מהו: במידה, במשקל, ובמשורה?

ת': במידה - מדידת אורך.

משקל - משקלות למדידת דברים קשיחים.

משורה - כלי למדידת נוזלים.

55. מדוע המידה המשקל והמשורה וכו'. נקראים משפט?

ת': כיון שהם כמו דיינים המחייבים ממון.

56. מה ההבדל בין איפת צדק להין צדק?

ת': איפת צדק: כלי למדידת מאכלים קשים.

הין צדק: כלי למדידת מאכלים לחים, נוזלים.

לא. עונשים על מולך מכשף מקלל אביו ואמו ועריות

57. מהן ארבע מיתות בין דין?

ת': סקילה, שריפה, הרג (סיף), חנק.

פרשת קדושים

58. מהם התנאים שעל פיהם בית דין מחייבים מיתה?

ת': א. מזיד ב. עדים ג. התראה.

59. אם התורה כתבה "מות יומת" לאיזו מיתה היא מתכוונת?

ת': חנק.

60. אם התורה כתבה או הוסיפה "דמיו בו" לאיזו מיתה היא מתכוונת?

ת': סקילה.

61. הסבר מה פירוש: "עם הארץ"?

ת': א. העם העתיד לרשת את הארץ.

ב. העם שבזכותו נבראה הארץ.

62. מה דינו של המעביר בנו למולך במזיד עדים והתראה?

ת': חייב סקילה.

63. מה דינו של המעביר בנו למולך במזיד בלא עדים או התראה?

ת': חייב כרת.

64. מה דינו של בעל אוב או ידעוני במזיד בלא עדים או התראה?

ת': חייב כרת.

65. מה דינו של מקלל אביו או אימו במזיד עדים והתראה?

ת': חייב סקילה.

66. מהו נואף?

ת': השוכב עם אשת איש.

67. מדוע הורגים את הבהמה שאדם שכב עמה?

ת': א. ללמדנו קל וחומר על האדם שצריך להזהר מלחטוא בחטא חמור זה.

ב. שבני אדם לא יזכרו באדם שחטא בחטא חמור זה כי הקב"ה חס על בריותיו.

לב. שמירת המצוות וירושת הארץ:

68. מה עלינו לעשות ע"מ שנזכה לרשת את הארץ?

ת': א. שנשמור את כל מצוות ה'.

ב. שלא נלך בחוקות הגויים אשר יושבים בארץ.

69. מדוע עלינו להיות קדושים?

ת': כי ה' קדוש והוא הבדיל אותנו מן העמים להיות לו לעמו.

פרשת אמור

פרשת אמור

א. מצוות לכהן פשוט

1. לאלו מתים מותר לכהן פשוט להטמא?
ת': למת מצוה ולשבעה קרוביו.
2. לאלו נשים אסור לכהן הדיוט להנשא?
ת': זונה חללה וגרושה.
3. הסבר: "קדוש יהיה לך":
ת': מצווה על ישראל לכבד ולהקדים את הכהנים כגון בתורה ובברכה.
4. מה דינה של בת כהן נשואה שזינתה?
ת': חייבת שריפה.

ב. מצוות לכה"ג

5. מהן האפשרויות בהן הופך כהן לכה"ג?
ת': א. כאשר יוצקים על ראשו שמן המשחה.
ב. כאשר הוא לובש את שמונת בגדי כה"ג.
6. לאלו מתים מותר לכה"ג להטמא?
ת': אסור לו להטמא לשום אדם חוץ מאשר למת - מצוה.
7. הסבר: "ומן המקדש לא יצא":
ת': אסור לכה"ג לצאת מן המקדש ע"מ ללוות את המת.
8. הסבר: "את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרוס":
ת': אסור לכה"ג לנהוג מנהגי אבלות של גידול שער ראשו וקריעת הבגד.
9. לאלו נשים אסור לכה"ג להנשא?
ת': אלמנה, זונה, חללה, גרושה.

פרשת אמור

ג. כהן בעל מום

10. מדוע אסור לכהן בעל מום לעבוד במקדש?
ת': כיון שהם משרתים בארמונו של מלך עליהם להיות יפים ושלמים בגופם.

11. האם מותר לכהן בעל מום לאכול קדשים?

ת': כן

12. מה הדין אם כהן בעל - מום עבד במקדש?

ת': עבודתו פסולה.

13. הסבר:

ת': חרום: פגם באף.

שרוע: אבר גדול ואבר קטן

גבן דק ותבלול: פגם בעין

גרב ילפת: סוגי שחין

מרוח אשך: פגם במקום ברית המילה

ד. אכילת קדשים ותרומה לכהן טמא

14. האם מותר לכהן טמא לעבוד במקדש או לאכול קדשים ותרומה?

ת': אסור

15. מה דינו של כהן טמא שהקריב קרבנות או אכל קדשים במזיד?

ת': א. אם הקריב קרבן בעודו טמא – עבודתו פסולה והוא חייב מיתה בידי שמים.

ב. אם אכל קדשים בעודו טמא – חייב כרת.

ג. אם אכל תרומה בעודו טמא – חייב מיתה בידי שמים.

16. כיצד כהן טמא מטהר עצמו לאכילת תרומה?

ת': ע"י טבילה והערב שמש

17. מה דינו של כהן טמא שאכל תרומה?

ת': חייב מיתה בידי שמים.

פרשת אמור

ה. אכילת תרומה לזרים

18. למי מותר לאכול תרומה של כהן?

ת': כהנים, אשתו, בניו ובנותיו, עבדו הכנעני, בת כהן אלמנה וגרושה בלא זרע.

19. למי אסור לאכול תרומה של כהן?

ת': א. עבד עברי של כהן (בין נרצע בין לא נרצע)

ב. בת כהן נשואה.

ג. שאר הזרים.

20. מה דינו של אדם שאכל תרומה בשוגג?

ת': חייב להחזיר את הקרן ולהוסיף חומש.

ו. מוס בקרבן

21. מדוע אסור להקריב במקדש קרבנות עם מוס?

ת': כיון שהן מתננות למלך מלכי המלכים, עליהן להיות שלמות וראויות.

22. הסבר:

ת': חרוץ: חרוץ באבר של קרבן כגון בשפה שלו.

קלוט: פגם בפרסות רגליו.

משחתם: השחתתם, קלקולם.

23. מה למדים מהמילים "ובאצכם לא תעשו"?

ת': שאסור לסרס בהמה, דהינו לעשות פגם בבעלי חיים שלא יוכלו ללדת.

24. האם מותר לקבל קרבן בעל - מוס של גוי?

ת': אסור.

ז. דיני קרבן נוספים

25. מאיזה יום מותר להקריב קרבן?

ת': מהיום השמיני.

פרשת אמור

ח. איסור חילול ה'

26. הסבר: "ולא תחללו את שם קדשי":

ת': אסור לאדם מישראל לעבור עברות במזיד כי בכך הוא מחלל את ה'.

ט. מצוות קידוש ה'

27. הסבר: "ונקדשתי בתוך בני ישראל":

ת': צריך אדם מישראל למסור את נפשו לקיים את מצוות ה'.

א. על ע"ז, שפיכות דמים, גילוי עריות - תמיד יהרג ולא יעבור.

ב. על שאר המצוות - בשעת שמד.

28. כיצד אפשר לקדש שם ה' במידות?

ת': כשאדם שומר תורה ומצוות נוהג בדרך ארץ ובמעשים טובים מה בריות אומרות?

"ראו אדם זה שלמד תורה - כמה נאים מעשיו".

פרשת המועדות

י. שבת

29. מה דינו של המחלל שבת במזיד או שוגג?

ת': א. מזיד התראה ועדים: סקילה.

ב. מזיד בלי התראה ועדים: כרת.

ג. שוגג: חטאת.

יא. פסח

30. מתי מקריבים את קרבן פסח?

ת': ביד' ניסן בין הערביים.

31. הסבר "בין הערביים":

ת': מאחר חצות היום ועד השקיעה.

פרשת אמור

32. מהם דיני הפסח שלמדנו בפרשה?

ת': א. אכילת מצה שבעה ימים.

ב. יום טוב ראשון (טו' ניסן) - אסור בעשיית מלאכה.

ג. מצוה להביא קרבן מוסף שבעה ימים.

ד. יום טוב אחרון (כא' ניסן) - אסור בעשיית מלאכה.

ב. מנחת עומר

33. מתי מקריבים את קרבן העומר?

ת': ממחרת השבת (הפסח) - טז' ניסן.

34. את מה מתיר קרבן העומר?

ת': אחרי שמקריבים את קרבן העומר מותר לאכול מהתבואה החדשה.

35. מהם דיני קרבן העומר שלמדנו בפרשה?

ת': א. קרבן העומר הוא ראשית הקציר.

ב. אסור לאכול תבואה חדשה עד הקרבת העומר.

ג. מצוה להניף את העומר תנופה.

ד. מקריבים עם העומר קרבן עולה של כבש עם שני עשרונים מנחה ורביעית ההין

נסך יין.

ג. ספירת העומר

36. ממתי מתחילים את ספירת העומר?

ת': ממחרת השבת (הפסח) ביום הקרבת העומר - טז' ניסן.

37. הסבר "תמימות תהיינה"?

ת': הספירה צריכה להיות של ימים שלמים (מתחילים מהלילה).

38. עד מתי סופרים?

ת': סופרים 49 ימים עד יום החמישים.

פרשת אמור

ד. שבועות

40. איזה קרבן מביאים בחג השבועות?

ת': שתי לחם חמץ משני עשרונים סולת.

41. מה למדים מכך שנאמר: "ממושבותיכם"?

ת': ששני עשרונים סולת צריכים להלקח מארץ ישראל.

42. את מה מתיר קרבן שתי הלחם?

ת': את הסולת שלוקחים למנחות החדשות.

43. אלו דינים למדנו על חג השבועות בפרשתנו?

ת': א. שעם שתי הלחם מביאים גם עולה, חטאת ושלמים.

ב. שאת שתי הלחם מניפים תנופה.

ג. יום טוב של שבועות ו' סיון אסור במלאכה.

טו. פאה לקט

44. מדוע מזכירים את מצות פאה ולקט באמצע המועדות?

ת': כיון שמזכירים את קצירת העומר וקצירת שתי הלחם.

טז. ראש השנה

45. מתי חל ראש השנה?

ת': באחד לחודש השביעי (תשרי).

46. הסבר "זכרון תרועה":

ת': שעל ידי תקיעת השופר אנחנו נזכרים לפני ה'.

יז. יום הכפורים

47. מתי חל יום הכיפורים?

ת': בעשור לחודש השביעי (י' תשרי)

48. הסבר "ועיניתם את נפשותיכם":

ת': מצוה להתענות, לצום ביוה"כ.

פרשת אמור

49. הסבר "שבת שבתון הוא לכם":

ת': דיני יוה"כ הם כמו דיני שבת.

50. מה דינו של מי שלא התענה או מי שעשה מלאכה ביוה"כ במזיד?

ת': חייב כרת.

יח. סוכות

51. מתי חל חג הסוכות?

ת': טו' לחודש השביעי (תשרי) למשך שבעה ימים.

י.ט. שמיני עצרת

52. מתי חל שמיני עצרת?

ת': בכב' תשרי.

כ. ארבעת המינים

53. מה למזדים מכל חלק של הפסוק על ארבעת המינים.

ת': א. "ולקחתם לכם" - צריכים שארבעת המינים יהיו שייכים לך.

ב. "פרי עץ הדור" - אתרוג

ג. "כפת תמרים" - לולב

ד. "ענף עץ עבות" - הדסים.

ה. "ערבי נחל" - ערבות.

ו. "ושמחתם לפני ה' אלוהיכם שבעת ימים" - מצוות נטילת ארבעת המינים

היא שבעת ימים במקדש.

כא. אור המנורה

54. איזה שמן לוקחים להלדקת המנורה?

ת': שמן זית וזך נקי כתית (כותשים במכתשת).

פרשת אמור

55. מה למזדים מכך שנאמר: "לפני ה' תמיד"?

ת': שצריך להדליק את המנורה תמיד בכל לילה.

56. הסבר "המנורה הטהורה":

ת': המנורה שעשויה מזהב טהור.

כב. לחם תמיד

57. כמה לחמים היו על השולחן?

- ת': שנים עשר לחמים.
58. כמה מערכות היו על השולחן?
ת': שתי מערכות של שישה לחמים כל מערכת.
59. הסבר: "ונתת על המערכת לבונה זכה, והייתה לחם לאזכרה אישה לה":
ת': שעל - ידי הלבונה שמקטירים על גבי המזבח אנחנו נזכרים לפני ה'.
60. מתי היו מחליפים את הלחם מעל גבי השולחן?
ת': ביום שבת.
61. היכן אכלו הכהנים את לחם הפנים?
ת': בחצר אוהל מועד.

כג. פרשת המקלל

62. מי היתה אמו של המקלל?
ת': שלומית בת דברי.
63. הסבר: "ויקב את ה'":
ת': הוא קילל בשם ה'.
64. מה היה דינו של המקלל?
ת': חייב סקילה.

פרשת אמור

כד. דיני רוצח, מזיק וחובל

65. מה דינו של רוצח?
ת': חייב מתה (הרג)
66. מה דינו של הורג בהמה?
ת': חייב לשלם את מחיר הבהמה.
67. מה דינו של מזיק רכוש חברו?
ת': חייב לשלם את הנזק.

68. הסבר: "עין תחת עין":

ת': פרושו שצריך לשלם ממון.

69. מה דינו של נותן מום בחברו?

ת': חייב לשלם לו כסף.

פרשת בהר

פרשת בהר

א. שמיטה

1. מהם הטעמים למצוות שמיטה?

ת': א. שנזכור שה' ברא את הארץ והיא שייכת לו.

ב. שנזכור שהברכה והפרנסה מאת ה'.

ג. שהאדם ינוח מעמלו הגופני וישקיע עצמו שנה בתורה.

ד. שלא נשכח את העניינים, הגרים והלוויים ויהיו שנה אחת שווים לנו.

2. היכן מתקיימת מצוות שמיטה?

ת': מצוות שמיטה מתקיימת רק בארץ ישראל.

3. אלו עבודות הזכרו בפרשתנו שהן אסורות בשנת שמיטה?

ת': א. זריעה ב. זמירה ג. קצירה ד. בצירה

4. מהו איסור ספיחים?

ת': מה שהארץ מצמיחה בעצמה מאותם הזרעים שנפלו בשעת הקציר, גם עליהם חלים דיני שמיטה.

5. מה דינם של פירות השמיטה?

ת': הפירות הם הפקר לכל: לעניים, לגרים, ללוויים, לעבדים, לגויים, לבהמות ולחיות.

6. האם מותר גם לבעלים לאכול מפירות שדותיו?

ת': מותר לו לאכול כמו כולם אבל לא לעשות בהם סחורה.

ב. יובל

7. מה הטעם למצוות יובל?

ת': שעם ישראל יחזור למצבו הטבעי והטוב:

א. שהעבדים ישתחררו מעבדותם לבני אדם: "כי לי בני ישראל עבדים".

ב. שכל אדם מישראל יחזור לנחלת אבותיו.

פרשת בהר

8. אחרי כמה שמיטות חלה מצוות יובל?

ת': אחרי שבע שמיטות, דהיינו בשנת החמישים.

9. מי סופר ומקדש את שנת היובל?

ת': בית דין סופרים את השמיטות עד היובל ומקדשים את שנת היובל (בראש השנה של שנת ה-50).

10. כיצד מכריזים על שנת היובל?

ת': בית דין וגם כל אחד מישראל מעבירים תרועה בארץ ביום הכיפורים של שנת ה-

11. מה קורה בשנת היובל?

- ת': **א.** כל העבדים העבריים חוזרים למשפחותיהם.
ב. כל האחוזות חוזרות לבעליהן.
ג. כל הדינים של שנת שמיטה מתקיימים גם בשנת היובל, דהיינו איסור עבודת האדמה והפקרת כל התבואה והפירות שבשדות.

ג. הונאת ממון**12. הסבר מהו איסור הונאת ממון?**

- ת': שהמוכר או הלוקח לא ירמו זה את זה בזמן מכר.
13. כשאדם מוכר קרקע לחברו, מה למעשה הוא מוכר לו?
 ת': כיוון שהקרקע חוזרת לבעלים ביובל, אם כן הקונה קרקע למעשה קונה את מספר התבואות עד שנת היובל.
14. מהי הונאת ממון בקרקעות?
 ת': אם אדם מוכר או קונה קרקע ואינו מגלה בדיוק את מספר התבואות עד היובל.

ד. הונאת דברים**15. הסבר מהי הונאת דברים?**

- ת': **א.** שיתן עצה שאינה הוגנת לחברו כגון לקנות דבר במחיר לא הגון.
ב. שיצער את חברו בדברים כגון שיאמר לבעל תשובה: "זכור מעשיך הראשונים שהיית פעם עבריין וכי".

פרשת בהר**16. מדוע באיסור הונאת דברים נאמר "ויראת מאלוקיך"?**

- ת': כיוון שמצווה זו מסורה לליבו של האדם ורק ה' הוא יודע מחשבות הלב על כן הירא את ה' לא יעבור על מצווה זו.

ה. ברכות על שמירת שמיטה ויובל

- 17. מהן הברכות שזוכה בהן עם ישראל כשהוא שומר על דיני שמיטה ויובל?**

- ת' : א. עם ישראל ישב לבטח בארצו ולא יצא לגלות.
 ב. עם ישראל יזכה לברכה ביבול הארץ.
 ג. ה' יצווה לנו ברכה בשנה השישית לשלוש שנים.
18. **מדוע צריך ברכה לשלוש שנים?**
- ת' : א. בשנה השישית מסוף הקציר בניסן עד ראש השנה השביעית.
 ב. בשנה השביעית.
 ג. בשנה השמינית מהחריש והזריעה בתחילת השנה עד שיקצרו שוב בניסן.

ו. איסור מכירת הארץ לצמיתות

19. **הסבר "והארץ לא תמכר לצמיתות":**
- ת' : אסור שהמוכר קרקע ימכור אותה לחלוטין שהרי ה', שהארץ שלו, רצה שהנחלות יחזרו ביובל.

ז. יובל נוהג רק בא"י

20. **הסבר "ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ":**
- ת' : שדווקא בארץ אחוזתנו, דהיינו ארץ ישראל, יש מצווה לגאול את הארץ, דהיינו להחזיר ביובל את האחוזות לבעלים.

פרשת בהר

ח. גאולת אחוזה

21. **אלו אפשרויות גאולה יש לאדם מישראל שבליט-ברירה מכר את נחלתו לחברו?**
- ת' : א. קרובו יעזור לו ויגאל את נחלתו.
 ב. אם הוא בעצמו השיג כסף הוא יגאל את נחלתו.
 ג. בשנת היובל תחזור נחלתו אליו.
 בכל המקרים הללו הקונה לא יוכל לעכב בידו את הנחלה.

ט. גאולת בית בעיר-חומה

22. תוך כמה זמן אפשר לגאול בית שנמכר בעיר מוקפת חומה?
 ת': תוך שנה אחת בלבד.
23. מה דינו של בית בעיר מוקפת חומה שלא נגאל תוך שנה?
 ת': הבית נשאר אצל הקונה ולא יוצא ביובל.

י. גאולת בתי החצר

24. מה דינם של בתי החצר בעיירות שאין להם חומה?
 ת': דינם כמו האחוזות שקרובו או הוא בעצמו יכולים לגאול ואם לא הבית חוזר אליו ביובל.

יא. גאולת ערי לוויים

25. מהי נחלת שבט לוי?
 ת': שבט לוי לא קיבלו נחלה בארץ ישראל "כי ה' הוא נחלתם", אלא הם קיבלו מעמ"י 48 ערים ושדותיהם לשבת בהם.
26. מה דינם של בתי ערי הלוויים?
 ת': הלוויים יכולים לגאול אותם מיד ואם לא אז בתיהם חוזרים אליהם ביובל.

פרשת בהר

יב. שדות ערי הלוויים

27. מה דינם של שדות ערי הלוויים?
 ת': דינם כמו הבתים שיכולים להגאל מיד ואם לא הם חוזרים ללוויים ביובל.

יג. להחיות אה, גר ותושב

28. מה ההבדל בין גר לגר תושב?
 ת': גר - הוא גוי שנתגייר והפך ליהודי.

גר תושב - הוא גוי שלא התגייר אבל קיבל על עצמו שבע מצוות בני נוח.

29. הסבר "וכי ימוך אחיך... והחזקת בו":

ת': אם אחיך או הגר מתחילים לרדת מנכסיהם עלינו להחזיק בהם ולהחיותם לפני שיהיו עניים.

יד. איסור ריבית

30. הסבר מהו איסור ריבית?

ת': כגון אדם מלווה לחברו סכום מסויים על מנת שיחזיר לו יותר כסף מההלואה.

31. הסבר "נשך ו"תרבית":

ת': **נשך**: שהלוואה בריבית היא כמו נשיכה הפוגעת בלווה.
תרבית: ריבית מרבה את רווח המלווה.

טו. עבד עברי

32. הסבר "לא תעבוד בו עבודת עבד":

ת': אסור לשעבד את העבד העברי בעבודות שירגיש בהן עבדות וגנאי, כגון שיאמר לו אדונו - "תנעל לי את נעלי".

33. כיצד על האדון לנהוג בעבד עברי?

ת': יתנהג עימו בחסד, ברחמים ובאחווה ויהיה שווה לו במגורים, בכסות ובאוכל.

פרשת בהר

34. מה לומדים מכך שנאמר: "ויצא מעמך ובניו עימו ושב אל משפחתו"?

ת': לומדים מכך שהאדון חייב לפרנס גם את בניו של העבד בזמן עבודתו.

35. הסבר "לא ימכרו ממכרת עבד":

ת': אסור למכור את העבד בהכרזה: " כאן יש עבד למכור" ובמקום שרגילים למכור שם עבדים, אלא ימכר בצניעות ובכבוד.

36. מה הכוונה "לא תרדה בו בפרך"?

ת': אסור לשעבד את העבד בעבודת פרך, דהיינו עבודה בלא קצבה, כגון: עשה

עבודה זו עד שאבוא, או עבודה שאין בה צורך, כגון: העבר ערמה זו לכאן ובחזרה.

טז. עבד כנעני

37. מדוע לוקחים עבד ואמה מסביבתינו ולא מארץ כנען?

ת': כי גויי ארץ כנען נאמר בהם "לא תחיה כל נשמה".

38. הסבר: "לעולם בהם תעבודו":

ת': דהיינו שעבד גוי עובד לעולם ואסור לשחררו.

יז. עברי הנמכר לגוי כעבד

39. מהן הדרכים שבהם משחררים עברי שהוא עבד לגוי?

ת': א. קרובו גואלו.

ב. הוא גואל את עצמו.

ג. משתחרר ביובל.

40. כיצד מחשבים את מחיר גאולתו של עבד עברי לגוי?

ת': לפי מספר השנים שנשארו עד היובל. אם מעט ישלם מעט ואם הרבה ישלם יותר.

41. הסבר "לא ירדנו בפרך לעיניך":

ת': א. אסור לגוי לשעבד עבד עברי בפרך.

ב. אסור לנו לראות גוי משעבד עבד עברי בפרך ולהתעלם מכך!

42. מה למדים מכך שנאמר: "...ויצא בשנת היובל הוא ובניו עימו"?

ת': למדים מכך שגוי המשעבד עבד עברי חייב לזון את בניו.

פרשת בהר

יח. איסור עבודה זרה

43. מה הקשר בין עברי שנמכר כעבד לגוי לבין איסור עבודה זרה?

ת': אם עברי נמכר לגוי יש חשש שיתדרדר לעבודה זרה, לכן התורה מעוררת אותו לשמור מצוות ובמיוחד איסור עבודה זרה.

44. הסבר: "ואבן מסכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה":

ת': אסור לכסות את האדמה באבן ולהשתחוות עליה אפילו לה' כי דבר זה הותר רק במקדש.

י.ט. שמירת שבת ומורא מקדש

45. מה הקשר בין עברי שנמכר כעבד לגוי לשמירת שבת ומורא מקדש?
 ת': גם עברי שמשועבד לגוי עליו לשמור שבת ולעלות לרגל ובכך ישמור עצמו
 מללמוד ממעשיו המקולקלים של אדונו ויתחזק בעבודת ה'.
46. כיצד יראים מן המקדש?
 ת': נוהגים בו בכבוד ובכובד ראש, כמו שלמדנו במסכת ברכות: "לא יכנס לשער
 המזרח במקלו וכו'".

פרשת בחוקותי

פרשת בחוקותי

א. הברכות לעם ישראל אם ישמרו את מצוות ה'

1. לאלו ברכות יזכו עם ישראל אם ישמרו את מצוות ה'?
- ת': א. גשמים בעיתם ומזון בשפע.
 ב. שלא תזיק חיה רעה.
 ג. ניצחון על האויבים.
 ד. ה' ישרה את שכינתו בתוכנו.

ב. התוכחה לעם ישראל אם יעברו על רצון ה'

2. כיוון שה' אוהב את עמו אהבת עולם, אם כן מדוע הוא מענישו בתוכחות קשות?

ת': דווקא בגלל שה' חפץ בטובתם של ישראל, כשישראל עוזבים את דרך ה', ה' מענישם על מנת שיתעוררו בתשובה וה' יוכל לברך אותם בשפע של ברכות.

3. מהן התוכחות אם עם ישראל יעברו על רצון ה'?

ת': א. מחלות.

ב. מפלה לפני האויבים.

ג. רעב.

ד. חיות מזיקות.

ה. גלות.

4. איזו בשורה טובה קיימת בתוכחה שהארץ תהיה שממה בזמן גלותנו?

ת': שהארץ אינה נותנת את פירותיה לשום עם אחר אלא מחכה לבניה שישובו אליה ואז תפרח ותתן את פירותיה.

5. הסבר: "אז תרצה הארץ את שבתותיה..."

ת': בשנות הגלות הארץ תהיה שממה ובזה תתרצה על השמיטות והיובלות שישראל ביטלו.

6. האם התוכנית האלוקית של התוכחות הצליחה?

ת': כן, כפי שנאמר: "והתוודו את עוונם... אז יכנע לבבם הערל... וזכרתי את בריתי יעקב... להיות להם לאלוקים אני ה'".

פרשת בחוקותי

ג. ערכי נפשות

7. הסבר מהם ערכי נפשות:

ת': אם אדם מישראל מרוב אהבתו לה' נודר "ערכו של פלוני עלי", עליו לשלם את ערכו, על-פי מה שקבעה התורה.

8. מהם ערכי נפשות?

ת': מבן חודש עד 5: זכר 5 שקלים, נקבה 3 שקלים.

מבן 5 עד 20: זכר 20 שקלים, נקבה 10 שקלים.

מבן 20 עד 60: זכר 50 שקלים, נקבה 30 שקלים.

מבן 60 ומעלה : זכר 15 שקלים, נקבה 10 שקלים.

9. מה דינו של אדם שנדר ערך נפש אבל הוא עני ואינו יכול לשלם?
ת': הכהן יעריך את יכולתו של הנודר והוא יתן בהתאם ליכולתו.

ד. הקדש בהמת קרבן תמימה

10. מה דינה של בהמה אשר בעליה הקדיש אותה לקרבן?
ת': הבהמה קודש לקרבן לבית המקדש ואי אפשר לשנות הקדש זה.

ה. דין תמורת קרבן שהוקדש

11. אם אדם החליף את בהמת ההקדש באחרת, כגון שאמר "בהמה זו תהיה תמורת בהמת ההקדש":
ת': אי אפשר להמיר ועל כן שניהם יהיו קודש לקרבן לה'.

ו. הקדש בהמת קרבן שנפל בה מום

12. מה הדין אם אדם הקדיש בהמה והיא נטמאה, דהיינו שנעשתה בעלת מום?
ת': הכהן יעריך אותה, ימכרו אותה ובדמיה יקנו בהמה לקרבן.
13. מה יהיה הדין אם הבעלים רוצים לגאול אותה?
ת': יעריכו אותה ויוסיפו חומש ובדמים אלו יקנו בהמה לקרבן.

פרשת בחוקותי

ז. הקדש בית

14. מה דינו של בית שבעליו הקדישו לבדק הבית?
ת': הכהן מעריך את ערכו וכל אדם שיקנה את הבית יתן סכום זה לבדק הבית.
15. מה הדין אם בעל הבית רוצה לגאול את ביתו אחרי שהקדישו?
ת': הוא יעריך את הבית, יוסיף עליו חומש וסכום זה יתן לבדק הבית.

ח. הקדש שדה אחוזה

16. מה ערכו של שדה אחוזה שהקדישו הבעלים בשנה הראשונה אחרי היובל?

ת' : תלוי בגודל השדה - שדה שגודלו שטח שאפשר לזרוע בו חומר שעורים, ערכו 50 שקל כסף.

17. מה ערכו של שדה אחוזה שהקדישו הבעלים מספר שנים אחרי היובל?

ת' : מפחיתים מ- 50 שקל כסף את הסכום על-פי השנים שנותרו עד היובל.

18. מה הדין אם הבעלים רוצים לפדות את שדה אחוזתם?

ת' : הבעלים יוסיפו על החשבון חמישית ואז השדה חוזר לבעלים לעולם.

19. מה הדין אם הבעלים לא גאל את שדה אחוזתם או שהגזבר מכר את השדה?

ת' : הבעלים איבדו את שדה אחוזתם וביובל השדה עובר לכהנים של אותו משמר שביובל.

ט. הקדש שדה מקנה

20. מה הדין אם אדם קנה שדה מחברו והקדישו לה'?

ת' : הוא ישלם את מחיר שדה האחוזה להקדש, אבל ביובל השדה יחזור לבעלים ולא לקונה.

י. ערך השקל

21. מהו ערך השקל המוזכר בתורה?

ת' : עשרים גרה (סוג של מטבע).

פרשת בחוקותי

יא. הקדש בכור

22. האם מותר להקדיש בכור שור או שה?

ת' : לא, שהרי הוא כבר קדוש בקדושת בכור וכבר שייך לה'.

יב. הקדש בהמה טמאה

23. מה דינה של בהמה טמאה שהבעלים הקדישו אותה להקדש?

ת' : כיוון שאינה ראויה לקרבן הכהן מעריך את ערכה ואת הכסף יתנו להקדש.

24. מה הדין אם הבעלים רוצים לפדות אותה?

ת': הבעלים מוסיפים חומש - סכום זה יתנו להקדש ואת הבהמה הבעלים לוקחים.

יג. דיני חרם

25. מה הדין אם אדם הקדיש אדם, בהמה שדה או בית בלשון חמור של חרם כגון שאמרו "בהמה זו חרם"?
 ת': כיוון שחרם הוא לשון חמור, אי-אפשר שלא למכור את החרם וגם לא לגאול אותו, אלא צריך לתיתו לכהנים שבאותו משמר.

יד. חרם אדם היוצא ליהרג

26. מה הדין אם אדם הקדיש בלשון "חרם" אדם אחר היוצא ליהרג?
 ת': החרם לא תופס שהרי האדם עומד למות.

טו. מעשר שני ופדיונו

27. מהו מעשר שני?
 ת': עשירית מהתבואה או מהפירות שהבעלים מביאים לירושלים ואוכלים אותם שם בטהרה.
 28. מה הדין אם הבעלים פודים את המעשר שני?
 ת': הבעלים מוסיפים עליו חומש ואת הדמים לוקחים לירושלים, קונים בהם שם אוכל ואוכלים אותו בתוך החומה בטהרה.
 פרשת בחוקותי

טז. מעשר בהמה

29. מהו מעשר בהמה?
 ת': מצווה לאדם להקדיש עשירית מהצאן והבקר הנולדים באותה שנה ולהקריבם קרבן לה'.
 30. כיצד מפרישים את מעשר הבהמה?
 ת': כונסים את כל הצאן או הבקר לדיר, עושים להם פתח קטן, הם יוצאים אחד אחד, הבעלים סופרים אותם והיוצא עשירי הוא מסמנו עם מקל.

יז. תמורת מעשר בהמה

31. מה הדין אם הבעלים המיר מעשר בהמה בבהמה אחרת?
ת': אסור להמיר מעשר בהמה ועל כן יהיה הוא ותמורתו קודש.
32. האם מותר לבעלים לגאול את מעשר הבהמה או למכרו?
ת': מעשר בהמה אסור לגאול או למכור.